
OBSAH

VŠEOBECNÁ ČASŤ	11
1. Gerodontológia ako samostatný predmet zubného lekárstva	13
1.1 Epidemiológia starnutia populácie	14
1.2 Psychologické aspekty starnutia, kognitívne poruchy	15
1.3 Teórie starnutia	16
1.3.1 Teória voľných radikálov	16
1.3.2 Ďalšie teórie starnutia	17
1.4 Zásady komunikácie so starším pacientom v zubnej ambulancii	18
2. Zubnolekárska starostlivosť u starších pacientov vzhľadom na celkové ochorenia	20
2.1 Hlavné všeobecné patologické zmeny u starších ľudí	20
2.2 Systémové klinické príznaky starnutia	20
2.3 Kategória rizikových a vysokorizikových pacientov	22
2.3.1 Arteriálna hypertenzia	24
2.3.2 Ischemická choroba srdca, stav po infarkte myokardu	27
2.3.3 Chlopňové srdcové chyby a stavy po operáciách srdca, prevencia bakteriálnej endokarditídy	28
2.3.4 ATB profylaxia u starších ľudí	28
2.3.5 Pacient s kardiostimulátorom	29
2.3.6 Stavy po náhlej cievnej mozgovej príhode	29
2.3.7 Pľúcne a respiračné ochorenia	30
2.3.8 Ochorenia obličiek	30
2.3.9 Poruchy zrážavosti krvi	31
2.3.10 Antiagregačná a antikoagulačná liečba u geriatrických pacientov	32
2.3.11 Chorí s diabetes mellitus v zubnolekárskej praxi	34
2.3.12 Ochorenia pohybového aparátu, pacienti s kĺbovými endoprotézami	35
2.3.13 Farmakológia u geriatrických pacientov, polyfarmácia, compliance	36
2.3.14 Terapia chronickej bolesti s ohľadom na vyšší vek	38
ŠPECIÁLNA ČASŤ	39
3. Orofaciálne starnutie	41
3.1 Zmeny tvrdých zubných tkanív a zubnej drene vo vyššom veku	41
3.1.1 Abrázia a atrícia zubov	42
3.1.2 Koreňový kaz, kaz cementu, prevalencia, etiológia, diagnostika	43
3.2 Zmeny tkanív parodontu vo vyššom veku	43
3.3 Zmeny ústnej sliznice vo vyššom veku	44
3.4 Zmeny slinných žliaz vo vyššom veku	44
3.5 Involučné zmeny v oblasti TMK, žuvacích a mimických svalov	44
4. Plánovanie zubnolekárskej terapie u starších ľudí	45
4.1 Konzervačné ošetrenie	46
4.1.1 Terapia kazov u geriatrických pacientov, koreňový kaz	46
4.1.2 Endodontické ošetrenie starších ľudí	46
4.2 Ošetrenie parodontu	47
4.2.1 Hlavné ochorenia parodontálnych tkanív starších pacientov	47

4.2.2	Liečba ochorení parodontu v staršom veku	48
4.3	Xerostómia – príčiny a jej následky u geriatrického pacienta	49
4.4	Stomatodýnia a glosopyróza u starších ľudí	52
5.	Dentoalveolárna a maxilofaciálna chirurgia	54
5.1	Špecifiká dentoalveolárnej a maxilofaciálnej chirurgie u starších ľudí	54
5.2	Riziká vyššieho veku s ohľadom na výskyt nádorov	54
5.3	Predprotetická chirurgia v staršom veku	55
5.3.1	Relatívna a absolútna augmentácia	55
5.3.2	Oseointegrované implantáty u starších pacientov	55
5.4	Vplyv vyššieho veku na manažment maxilofaciálnych poranení	55
5.4.1	Diagnostika poškodenia CNS	55
5.4.2	Špecifiká zlomenín maxilofaciálnej kostry u geriatrických pacientov	55
5.5	Poruchy TMK u geriatrických pacientov	56
5.6	Orofaciálne neuralgie u starších pacientov	58
6.	Protetické ošetrovanie	59
6.1	Základný prístup k protetickej liečbe u starších pacientov	59
6.2	Fixná protetika u starších pacientov	60
6.3	Čiastočné snímateľné náhrady u starších pacientov	60
6.4	Totálne náhrady u starších pacientov	61
6.5	Komplikácie snímateľných zubných náhrad	62
7.	Prevenia v gerodontológii	64

CONTENT

GENERAL PART	11
1. Gerodontology as a separate subject of dentistry	13
1.1 Epidemiology of population ageing	14
1.2 Psychologic aspects of ageing, cognitive impairments	15
1.3 Theories of ageing	16
1.3.1 Theory of free radicals	16
1.3.2 Other theories of ageing	17
1.4 Rules of communication with erderly patient in dental office	18
2. Stomatologic treatment of erderly patients due to general disorders	20
2.1 Main general pathologic changes in erderly	20
2.2 Systemic clinical signs of ageing	20
2.3 Category of risk and high-risk patients	22
2.3.1 Arterial hypertension	24
2.3.2 /Ischemic heart disease, condition after myocardial infarction	27
2.3.3 Valvular heart disease and conditions after heart surgery, prevention of septic endocarditis	28
2.3.4 ATB prophylaxis in erderly people	28
2.3.5 Patient with pacemaker	29
2.3.6 Conditions after stroke	29
2.3.7 Pulmonary and respiratory diseases	30
2.3.8 Kidney diseases	30
2.3.9 Haemocoagulation disturbancies	31
2.3.10 Antiaggregant and anticoagulant treatment in geriatric patients	32
2.3.11 Patients with diabetes mellitus in dental praxis	34
2.3.12 Disorders of motion system, patients with joint endoprothesis	35
2.3.13 Pharmacology in geriatric patients, polypharmacy, compliance	36
2.3.14 Therapy of chronic pain in regard to higher age	38
SPECIAL PART	39
3. Orofacial aging	41
3.1 Changes of dental hard tissue and dental pulp by age	41
3.1.1 Abrasion and attrition of teeth	42
3.1.2 Caries of root, caries of cementum, prevalence, aetiology, diagnostics	43
3.2 Changes of periodontium by age	43
3.3 Changes of oral mucosa by age	44
3.4 Changes of salivary glands by age	44
3.5 Involutional changes in TMJ region, masticatory muscles and muscles of facial expression	44
4. Dental treatment planning in elderly	45
4.1 Conservative treatment	46
4.1.1 Therapy of caries in geriatric patients, caries of root	46
4.1.2 Endodontic treatment in erderly	46
4.2 Treatment of periodontium	47
4.2.1 Main periodontal diseases in erderly	47

4.2.2	Therapy of periodontal diseases in erderly	48
4.3	Xerostomy – aetiology and its sequels in a geriatric patient	49
4.4	Stomatodynia and glossopyrosis in erderly	52
5.	Dentoalveolar and maxillofacial surgery	54
5.1	Special issues in DA and MF surgery in erderly	54
5.2	Risks of higher age regarding incidence of tumours	54
5.3	Preprosthetic surgery in older age	55
5.3.1	Relative and absolute augmentation	55
5.3.2	Osseointegrated implants in aged patients	55
5.4	Influence of erderly by management of maxillofacial injuries	55
5.4.1	Diagnostics of CNS injuries by common jaw and face trauma in geriatric patients	55
5.4.2	Special issues in maxillofacial fractures in geriatric patients	55
5.5	Disorders of TMJ in geriatric patients	56
5.6	Orofacial neuralgias in erderly	58
6.	Prosthetics	59
6.1	Basic approach to prosthetic treatment in erderly	59
6.2	Fixed prosthetics in erderly	60
6.3	Partial removable dentures in elderly	60
6.4	Total dentures in erderly	61
6.5	Complications of removable dentures	62
7.	Prevention in gerodontology	64